

«ΟΙ ΣΚΥΛΟΙ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΩΝΗ!»

Τάξη: Δ΄ τάξη Δημοτικού

Οδηγός Εργαστηρίων

Φορέας: ΑΜΚΕ Ζω.Ε.Σ.

(Δημιουργός δραστηριοτήτων: Κατερίνα Παπαποστόλου, Εκπαιδευτικός- Διευθύντρια ΔΣ Νησίου Ημαθίας -Ζωοθεραπεύτρια- Συγγραφέας- Ιδρύτρια Ζω.Ε.Σ.

Εικονογράφηση- Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Λιάνα Δενεζάκη, εικονογράφος- συγγραφέας)

Βασικοί στόχοι

Βασικός σκοπός του Εργαστηρίου Δεξιοτήτων είναι:

- Να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές/-τριες όσον αφορά τη σχέση τους με τους σκύλους, αδέσποτους και μη για να αποκτήσουν ενσυναίσθηση και να γίνουν υπεύθυνοι κηδεμόνες είτε στο παρόν είτε στο μέλλον.
- Να καταλάβουν πως και τα ζώα που είναι στον δρόμο, αλλά και όλα τα ζώα, νιώθουν ότι νιώθουμε και εμείς και έχουν τις ίδιες βασικές ανάγκες. Γίνεται επεξήγηση στους μαθητές/-τριες γιατί τα αδέσποτα ζώα είναι προτιμότερο να ονομάζονται ακηδεμόνευτα ή παρατημένα, ώστε να μάθουν να ονομάζουν κηδεμόνα αυτόν που έχει ένα ζώο και όχι ιδιοκτήτη που παραπέμπει σε ένα αντικείμενο.
- Να μάθουν να κατονομάζουν τα συναισθήματα τους και τα συναισθήματα των άλλων. Πάντα είναι απελευθερωτικό να μιλάς για όλα όσα νιώθεις!
- Να κατανοήσουν την έννοια της Ενσυναίσθησης και να αναπτύξουν αισθήματα φροντίδας και υπευθυνότητας για άλλες μορφές ζωής αλλά και σεβασμού για το περιβάλλον.
- Να κατανοήσουν τί σημαίνει ευζωία ενός ζώου και να γνωρίσουν τις βασικές υποχρεώσεις ενός υπευθύνου κηδεμόνα ζώου.
- Να προβληματιστούν σε συγκεκριμένες καταστάσεις που τους δίνονται, να εκφράσουν τα συναισθήματα τους και να δώσουν λύσεις.
- Να κατανοήσουν την έννοια της Ενσυναίσθησης και να αναπτύξουν αισθήματα φροντίδας και υπευθυνότητας για άλλες μορφές ζωής.

Οι γενικότεροι παιδαγωγικοί στόχοι, μέσα από τη διεξαγωγή του εργαστηρίου είναι οι μαθητές/-τριες να:

- οικοδομήσουν γνώσεις
- αναπτύξουν δεξιότητες και να ασκηθούν στην παρατήρηση συμπεριφορών ζώων
- ενισχύσουν τη συλλογικότητα, τον εθελοντισμό και τη συνεργασία
- προσαρμοστούν στην λειτουργία και τους κανόνες της ομάδας
- διευρύνουν τους ορίζοντές τους μέσα από τη συζήτηση, την επιχειρηματολογία και την επικοινωνία
- αναπτύξουν κριτική και δημιουργική σκέψη για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος
- δημιουργήσουν στάσεις και συμπεριφορές και να προωθήσουν ανάλογα μηνύματα προς την οικογένεια, τους φίλους, την κοινωνία και τους φορείς της.
- έχουν ενεργό συμμετοχή μέσα από προσιτές και εύκολες δραστηριότητες
- δημιουργηθούν κίνητρα για να αναλάβει δράση ο/η καθένας/καθεμία τους
- η σταδιακή αλλαγή των στάσεων και αντιλήψεων στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό, ως προς το περιβάλλον, τους σκύλους και όλα τα υπόλοιπα ζώα

Επιμέρους στόχοι

- Να μάθουν και να εξασκηθούν ολόπλευρα μέσα από τη βιωματική μάθησης, τις κατασκευές και το παιχνίδι
- Να έρθουν σε επαφή με τη δημιουργική γραφή μέσω της πρωτοπρόσωπης αφήγησης η οποία σε βάζει στη θέση του/της άλλου/-ης και νιώθεις όπως εκείνος/-η.

- Να μπορούν να δημιουργούν ιστορίες βλέποντας εικόνες. Κάθε φορά και μια άλλη νέα ιστορία! Να γίνονται ήρωες/ηρωίδες της ιστορίας και να αποφασίζουν οι ίδιοι/-ες για την αρχή, την πορεία και το τέλος της ιστορίας.
- Να προσδοθούν κίνητρα για να αγαπήσουν τη διαδικασία του γραψίματος και της φιλιαναγνωσίας.
- Να διευρύνουν τη φαντασία τους, να απελευθερώσουν τη σκέψη τους και να χαρούν στιγμές ευχαρίστησης μέσα από δράσεις δημιουργικής γραφής.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 1

«Αλήθεια πόσα ξέρεις για τους σκύλους τελικά;»

Δραστηριότητα 1

«Δέσιμο ομάδας- ανάθεση εργασιών»

Η έναρξη του προγράμματος γίνεται με ένα εργαστήριο γνωριμίας με το θέμα που θα προσεγγισθεί. Ο χωρισμός των ομάδων έχει πραγματοποιηθεί και είναι όλα έτοιμα για ένα ταξίδι στον κόσμο των αδέσποτων σκύλων αλλά και των σκύλων που έχουν σπίτι και άλλοτε ζούνε ως αδέσποτοι (σκύλοι που περιφέρονται δίχως λουρί και κάνουν βόλτα μόνοι) ενώ άλλοτε ζούνε κάτω από συνθήκες άσχημες δίχως φροντίδα και αγάπη (δεσποζόμενοι σκύλοι μόνιμα δεμένοι, δίχως καθαρό νερό και φαγητό και δίχως ιατρική περίθαλψη). Μπορεί να ανοίξει μια συζήτηση με τους/τις μαθητές/-τριες για την έννοια της λέξης αδέσποτος (χωρίς δεσπότη) και ρωτώντας τους/τις αν θα τους άρεσε να αποκαλούνται τα ζώα αυτά ακηδεμόνευτα (χωρίς κηδεμόνα) ή άστεγα (όπως οι άνθρωποι που δεν έχουν σπίτι και οικογένεια και ζούνε στον δρόμο ή σε κάποια δομή).

Στο εργαστήριο αυτό οι μαθητές/-τριες μπορούν να αναλάβουν να κάνουν μια προσωπική διερεύνηση ο/η καθένας/καθεμία σχετικά με τους αδέσποτους σκύλους. Αρχικά, να μοιραστούν στην τάξη αν έχουν σκύλο και (α) αν ναι, πώς ζει ο σκύλος και πώς περνούν μαζί του και (β) αν όχι, αν θα ήθελαν να συμβιώνουν με έναν σκύλο.

Επίσης, μπορούν να αναλάβουν να βρουν φωτογραφίες και πληροφορίες στο διαδίκτυο, με τη βοήθεια των γονιών τους, και να τις φέρουν στην τάξη ή να φέρουν φωτογραφίες από την καθημερινότητα με τους δικούς τους σκύλους. Μπορούν να ζητήσουν τη βοήθεια μεγαλύτερων παιδιών στην οικογένεια ή των γονιών τους, προκειμένου να συγκεντρώσουν, να επεξεργαστούν και να ταξινομήσουν τα στοιχεία που συνέλεξαν. Οι ομάδες μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να συνδέουν τα στοιχεία που βρίσκουν έτσι ώστε στο επόμενο εργαστήριο να είναι έτοιμοι/-ες όλοι/-ες να ανταλλάξουν απόψεις αλλά και να ξεκινήσουν να στολίζουν την τάξη τους με το υλικό που έχουν βρει! Όλες οι φωτογραφίες μπορούν να ενωθούν σε κολάζ με τίτλους:

«Η ζωή των άστεγων σκύλων»

«Υπάρχουν σκύλοι με οικογένεια που είναι λυπημένοι!»

«Η ζωή μου με τον σκύλο μου»

Χρόνος ανάθεσης εργασίας: 20 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Ερωτηματολόγιο: Μαθαίνω για τους σκύλους ρωτώντας!»

Είναι πολύ σημαντικό σε αυτή τη φάση, και ενώ οι μαθητές/-τριες έχουν κάνει μια αρχική έρευνα μόνοι/-ες τους, να διερευνηθούν οι απόψεις τους σχετικά με τους αδέσποτους σκύλους. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ερωτηματολόγιο (**Φύλλο Εργασίας 1**) ώστε να διερευνηθεί το επίπεδο γνώσεων των μαθητών/-τριών σε σχέση με τους σκύλους και σε ποια σημεία πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα. Εξαιρετική ιδέα θα ήταν να μοιρασθεί το ίδιο ακριβώς ερωτηματολόγιο και στο τέλος του προγράμματος, ως μια απόλυτα εμπειριστατωμένη άποψη ανατροφοδότησης των όσων έχουν συμβεί αλλά και ως μια αξιολόγηση όλων όσων έχουν γίνει.

Το **Φύλλο Εργασίας 1** αλλά και επιπλέον υλικό με ερωτήσεις (**Φύλλα εργασίας 2α, 2β**) μπορούν να εκτυπωθούν και να γίνουν επιτραπέζιο ή επιδαπέδιο εκπαιδευτικό παιχνίδι. Σε περίπτωση δυσκολίας απαντήσεων σε κάποιες ερωτήσεις, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επικοινωνήσει με τον φορέα ώστε να δοθούν βοηθητικές απαντήσεις.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

Δραστηριότητα 3

«Πώς νιώθουν οι σκύλοι;»

Ήρθε η στιγμή να ξεκινήσει το ταξίδι και να γίνει αντιληπτό μέσα από εικόνες ο κόσμος των άστεγων σκύλων και εκείνων που έχουν οικογένεια, των χαρούμενων και των λυπημένων. Οι μαθητές/-τριες έχουν ήδη αναζητήσει φωτογραφίες που αφορούν την καθημερινότητα των σκύλων π.χ. όταν τρώνε στον δρόμο, όταν κοιμούνται, όταν τους φροντίζει κάποιος άνθρωπος, όταν έχουν οικογένεια κτλ. Τις έχουν φέρει στην τάξη και ξεκινάει η συζήτηση. Ενδεικτικά κάποιες φωτογραφίες που μπορούν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών για συζήτηση. (**Φύλλο εργασίας 3, 4**)

Παράλληλα στο σημείο αυτό μπορεί να προβληθεί το παρακάτω βίντεο που δημιούργησε η ψυχολόγος Χριστίνα Βλαχοπούλου και αφορά την ενσυναίσθηση καθώς αδέσποτα ζώα και άστεγοι άνθρωποι και πόσο μάλλον παιδιά νιώθουν το ίδιο:

Το βίντεο είναι εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ζωο...φιλώντας Μαθήματα Άδολης Αγάπης» της ΑΜΚΕ Ζω.Ε.Σ. (14-02-2023 // Αρ. Πρωτ.: Φ1Α/ΕΠ/7022/16537/Δ7)

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 20 λεπτά

Δραστηριότητα 4

«Θεατρικό Παιχνίδι Χαρά- Λύπη»

Δύο εκπαιδευτικοί ή δύο μαθητές/-τριες φορούν αυτοσχέδια καπέλα όπου στο ένα γράφει «Λύπη» και στο άλλο «Χαρά». Μοιράζονται καρτέλες, μεγέθους μισό Α4, με φωτογραφίες έγχρωμες από σκύλους λυπημένους και σκύλους χαρούμενους που μπορούν εύκολα να αλιευθούν από το διαδίκτυο. Οι μαθητές και οι μαθήτριες τις κρατούν ανάποδα και κάποια στιγμή τις γυρίζουν και ανάλογα επιλέγουν σε ποια από τις δύο ομάδες θα πάνε. Ο/Η εκπαιδευτικός έχει φέρει στην τάξη αντικείμενα για έναν σκύλο όπως σαμπουάν, πετσέτα, βούρτσα, λουρί, κολάρο, ταυτότητα με το όνομά του, βιβλιάριο υγείας, ένα παιχνίδι, τροφή, νερό, μπουλ, μια κουβερτούλα. Οι μαθητές/-τριες που είναι στην ομάδα της χαράς με παντομίμα προσπαθούν να πάρουν τα λυπημένα σκυλάκια από την ομάδα της λύπης δίνοντας τους κάθε φορά και από κάτι! Υγεία, καθαριότητα, φαγητό, νερό, παιχνίδι, ζεστασιά! Επίσης σε αυτό το σημείο θα γίνει ξανά μια συζήτηση με τους/τις μαθητές/τριες για τους λόγους που μπορεί ένας σκύλος με σπίτι να νιώθει λυπημένος και μόνος. Αυτές οι καρτέλες βοηθούν να μη φαίνονται τα πρόσωπα των παιδιών σε κάθε φωτογράφιση που χρειαστεί να κάνουμε.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

Σίγουρα θα σας βοηθήσουν και οι παρακάτω συμβουλές! Μπορείτε επίσης να μοιράσετε και το **Φύλλο εργασίας 5(α)**.

Συμβουλές για να είσαι ο καλύτερος γονιός για τα κατοικίδια σου!

- Τα ζώα δεν είναι δώρα γιορτών ούτε παιχνίδια.
- Στείρωσε το ζώο σου και μη γίνεσαι κι εσύ μέρος του προβλήματος. Γίνε η λύση. Σώσε ένα αδέσποτο πλάσμα. Σώσε μια ζωή. Υιοθέτησε μέχρι ν' αδειάσουν οι δρόμοι και τα κλουβιά.
- Τα ζώα έχουν ανάγκη από χώρο στη ζωή σου, από χρόνο και χρήματα. Δώσε τους χώρο στη ζωή σου, χρόνο από τον χρόνο σου και ξόδεψε χρήματα για να τους προσφέρεις το καλύτερο που μπορείς. Να θυμάσαι αυτήν τη συμβουλή ως τα «3 Χ»!
- Τα ζώα μεγαλώνουν μονάχα με αγάπη και υπομονή.
- Τα ζώα χρειάζονται κτηνίατρο. Μην κάνεις «θεραπίες» μόνος σου. Και, κάθε φορά που θα αρρωστήσουν ή γεράσουν, να μείνεις δίπλα τους μέχρι το τέλος της ζωής τους.
- Τα ζώα πρέπει να φοιτούν σε σχολείο, ώστε να μάθουν να συμπεριφέρονται σωστά. Αλλά και εσύ μαζί τους, ώστε να μάθεις τη γλώσσα τους. Εκπαιδευσέ τα μαζί με τον δάσκαλό τους και, κάθε φορά που θα συμπεριφέρονται όπως σου αρέσει, επιβράβευσέ τα με ωραίες λιχουδιές, παιχνίδια και πολλά χάδια. Με ένα τεράστιο, γεμάτο χαρά «μπράβο»! Κι όταν δεν θα συμπεριφέρονται όπως σου αρέσει, δείξε τους εσύ τον σωστό τρόπο και αδιαφόρησε για αυτό που έχουν κάνει. Ποτέ και για κανέναν λόγο μην τα χτυπήσεις, ποτέ μην τους φωνάζεις, ποτέ μην τα μαλώσεις! Τα ζώα είναι όπως οι άνθρωποι.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 2

«Η αυτοβιογραφία ενός αδέσποτου σκύλου»

Δραστηριότητα 1

«Η ζωή μου ένα παραμύθι με δράκο»

Στη δραστηριότητα αυτή ο/η εκπαιδευτικός είτε διαβάζει δυνατά είτε μοιράζει στις ομάδες μαθητών/-τριών την αυτοβιογραφία ενός αδέσποτου σκύλου. Μπορούν να επιλεγθούν τα δύο από τα τρία παραμύθια ή αναλόγως του μαθητικού δυναμικού να επιλεγούν και τα τρία παραμύθια μοιράζοντας τον χρόνο του 2ωρου αναλόγως.

Μετά την ανάγνωσή της κάθε αυτοβιογραφίας ακολουθεί συζήτηση πάνω στο περιεχόμενο και ζητείται από τους/τις μαθητές/-τριες να την εικονογραφήσουν αλλά και να γράψουν αν θέλουν τη συνέχειά της. Ως εκπαιδευτικός, τους/τις βοηθάτε με ερωτήσεις πάνω στο περιεχόμενο.

- Γιατί πιστεύετε πως κάποιος άνθρωπος αποφασίζει να χτυπήσει έναν σκύλο στον δρόμο;
- Τι πιστεύετε πως νιώθει ένας ακηδεμόνευτος σκύλος που ζει μόνος του δίχως φαγητό και νερό;
- Τι θα κάνατε αν ήσασταν στη θέση της Διώνης;

Εγώ είμαι η πασίγνωστη Διώνη!

Γεννήθηκα στο Παλάτι των Ονείρων, μα η μαμά μου η Αφροδίτη μαζί με τη γιαγιά μου την Πολυφήμη με έκρυψαν λίγο πιο πέρα, στο Δάσος των Ευχών. Τις βοήθησαν πολύ ένας καλοκάγαθος λύκος και μια πανέξυπνη αλεπού.

Γιατί με έκρυψαν; Επειδή ο βασιλιάς και η βασίλισσα με θεωρούσαν επικίνδυνη. Πίστευαν πως θα τους πάρω τον θρόνο! Έτσι έλεγε μια αρχαία προφητεία: «Η πιο μεγαλόσωμη κόρη της Αφροδίτης θα πάρει πίσω τον θρόνο για όλα τα ζώα».

Να ξέρεις πως οι μεγαλόσωμοι σκύλοι μπορεί να δείχνουμε επικίνδυνοι, μα πολλές φορές είμαστε οι πιο ήρεμοι σκύλοι του κόσμου...

Όταν μεγάλωσα, κουράστηκα να κρύβομαι και πήρα τη μεγάλη απόφαση να πάω μόνη μου ως τη Μεγάλη Πόλη για να βρω συμμάχους. Μα η ζωή εκεί δεν ήταν καθόλου εύκολη. Κοιμήθηκα πάρα πολλά βράδια φοβισμένη.

Κάθε ζωάκι περνάει δύσκολα στον δρόμο. Στεναχωριέται, φοβάται, κρυώνει και πεινάει. Το ίδιο άσχημα περνάει κι όταν ζει μέσα σ' ένα κλουβί, ακόμη και αν υπάρχουν άνθρωποι κοντά να το φροντίζουν.

Συνάντησα πολλούς ανθρώπους που προτιμούσαν να πετάνε το φαγητό τους παρά να το δίνουν σ' εμένα. Γνώρισα και μερικούς άλλους, που μ' έβαλαν στο σπίτι τους, αλλά δε μου φέρθηκαν καλά... Κι όταν πετάχτηκα στους δρόμους ξανά, στην προσπάθειά μου να σωθώ από μια καταιγίδα, πάλεψα μ' έναν δράκο! Τον νίκησα όμως κι από τότε όλοι μιλούν για τη γενναιότητά μου.

Λίγο μετά με βρήκε η παντοτινή μου ανθρώπινη μαμά που έμοιαζε με μια μωβ νεράιδα. Έτσι, γνώρισα την οικογένειά μου και σιγά σιγά βρήκα τους πολύτιμους συμμάχους που αναζητούσα. Μαζί καταφέραμε να επιστρέψουμε στο Παλάτι των Ονείρων και να ελευθερώσουμε όλα τα φυλακισμένα ζώα!

Θα σου πω ένα μυστικό! Να μη χάνεις το κουράγιο σου και να επιμένεις σε όλα όσα θέλεις να πετύχεις. Να μάθεις να σκέφτεσαι πως όλα είναι δυνατά, αρκεί να πιστέψεις πολύ στα όνειρά σου.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Ένα δώρο στα σκουπίδια»

Βοηθητικές ερωτήσεις

- Οι άνθρωποι δυστυχώς πετάνε σκύλους, όταν είναι κουτάβια, στα σκουπίδια. Μπορείτε να σκεφτείτε γιατί;
- Πώς πιστεύετε πως νιώθει ένας σκύλος που αλλάζει συνεχώς σπίτια;

Εγώ είμαι ο ξακουστός Πόθος!

Όχι να το παινευτώ, μα είμαι απίστευτα ταλαντούχος!

Με λένε Πόθος γιατί δε με ήθελε κανείς στην αρχή, με θέλησαν όμως οι θετοί γονείς μου, κι έτσι απέκτησα την καλύτερη οικογένεια.

Η ζωή μου, βέβαια, δεν ξεκίνησε και τόσο καλά... Με πέταξαν, μωρό ακόμα νεογέννητο, στα σκουπίδια. Εγώ όμως σκέφτηκα θετικά, κι έτσι δεν έχασα στιγμή τη δύναμή μου και την πίστη μου πως με περιμένουν παρακάτω τα καλύτερα.

Κι είχα δίκιο, γιατί σώθηκα τελικά! Κάποιοι καλοί άνθρωποι άκουσαν τα κλάματά μου και ξεκίνησαν να μου ψάχνουν σπίτι. Δεν ήταν τόσο εύκολη υπόθεση, γιατί άλλαξα τέσσερα σπίτια. Ω ναι! Εμένα που με βλέπεις, είμαι «σπιτογυρισμένος»!

Τα ζωάκια που τα επιστρέφουν από μια υιοθεσία, να ξέρεις, στεναχωριούνται πάρα πολύ. Έτσι στεναχωρημένος ήμουν κι εγώ κάθε φορά που άλλαζα χέρια και ταχυδρομική διεύθυνση, μα δεν έχανα ούτε λεπτό το κέφι μου. Έκανα υπομονή μέχρι να βρεθεί το κατάλληλο για μένα σπίτι.

Έζησα μέχρι και σε «ξενοδοχείο σκύλων». Παντού έχω πάει! Πέρασα εκεί έναν ολόκληρο χειμώνα πλάι σ' έναν ήσυχο σκύλο, που του άρεσε να χουζουρεύει και ν' ακούει όλες τις συνταρακτικές ιστορίες που είχα να του πω. Εγώ ονειρευόμουν πως αυτός ο ήρεμος σκύλος θα γινόταν αδερφός μου και πως μια μέρα θα ζούσαμε μαζί ελεύθεροι και τρισευτυχισμένοι. Κι έτσι έγινε!

Γι' αυτό σου λέω πως πρέπει να πιστεύεις στα θαύματα, να σκέφτεσαι πως όλα μπορούν να συμβούν και πως όλα μπορείς να τα καταφέρεις, αρκεί να έχεις θετικό πνεύμα. Ακόμη και αν όλα δείχνουν πως τελειώνουν, μπορούν με έναν τρόπο μαγικό να κάνουν μια καινούργια αρχή...

Θα σου πω ένα μυστικό! Να μάθεις να αγαπάς τον εαυτό σου ως τον πιο πολύτιμό σου φίλο, να ανακαλύψεις όλα τα ταλέντα σου και να μη χορταίνεις να κάνεις θετικές σκέψεις, να χορεύεις και να τραγουδάς!

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 3

«Η ζωή μου με μία αλυσίδα»

Βοηθητικές ερωτήσεις:

- Πώς πιστεύετε πως νιώθουν οι σκύλοι που ζούνε δεμένοι;
- Γιατί πιστεύετε πως οι άνθρωποι δένουν τους σκύλους και τους αφήνουν συχνά δίχως νερό και φαγητό;
- Πιστεύετε πως οι δεμένοι σκύλοι θα περνούσαν καλύτερα αν ήταν αδέσποτοι στον δρόμο ή πίσω από ένα κλουβί;

Εγώ είμαι ο ευαίσθητος και λίγο ντροπαλός Άξελ!

Εδώ και χρόνια έχω την καλύτερη οικογένεια που θα μπορούσα να βρω, αλλά τους πρώτους μήνες της ζωής μου υπέφερα.

Ήμουν κουτάβι ακόμα όταν κάποιοι με έδεσαν με μια κοντή αλυσίδα και δε μου έδιναν συχνά ούτε νερό ούτε φαγητό, γιατί έλεγαν πως πρέπει να γίνω πολύ σκληρός, να γίνω ένας φύλακας φοβερός και τρομερός.

Θυμάμαι πως ήμουν συνέχεια λυπημένος, δίχως καμιά παρέα. Υπήρχαν νύχτες που δε σταματούσα να γαβγίζω, μήπως και με ακούσει κάποιος καλός άνθρωπος και έρθει να με γλιτώσει απ' το μαρτύριο... Μερικές στιγμές έχανα τις δυνάμεις μου. Όμως την ελπίδα μου πως θ' αλλάξει μια μέρα η ζωή μου δεν την έχασα ποτέ!

Έτσι, μια νύχτα αποφάσισα να σπάσω την αλυσίδα μου και να δραπετεύσω. Σκέφτηκα: Καλύτερα ολομόναχος και πεινασμένος στους δρόμους, παρά όλη μου τη ζωή δεμένος και απελπισμένος.

Τα ζώα είναι φίλοι των ανθρώπων. Είναι πολύ άδικο κάποιος να τ' αλυσοδένουν και να τους συμπεριφέρονται με τόσο άσχημο τρόπο. Πονάνε, στεναχωριούνται και φοβούνται. Σε κανένα ζώακι δεν αρέσει να περνάει τη ζωή του μόνιμα δεμένο.

Πιστεύω πως, αν είχα χάσει την πίστη μου στον εαυτό μου, δε θα τα είχα καταφέρει... Σήμερα νιώθω πολύ χαρούμενος που ζω στο Παλάτι των Ονείρων. Μάλιστα, είμαι δάσκαλος στο Νέο Σχολείο! Μαθαίνω σε μικρούς και μεγάλους διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορούν να έρθουν κοντά με τα ζώα, να τα κατανοήσουν, να μπουν στη θέση τους και να τα αγαπήσουν αληθινά.

Θα σου πω ένα μυστικό! Να μάθεις να ζυγίζεις τα πράγματα με τη λογική πριν πάρεις μια σημαντική απόφαση, να προστατεύεις τον εαυτό σου από κινδύνους και να μπαίνεις στη θέση του διπλανού σου, όσα πόδια και αν έχει.

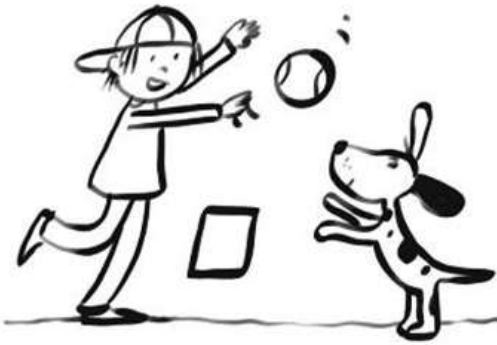
Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 3

«Οι σκύλοι νιώθουν όπως εμείς»

Δραστηριότητα 1

Το εργαστήριο μπορεί να ξεκινήσει μιλώντας με τους/τις μαθητές/-τριες για τα πολλά κοινά χαρακτηριστικά που μοιράζονται οι άνθρωποι με τους σκύλους. Πολλές φορές ένας άνθρωπος νιώθει ενοχλημένος/-η ή άβολα με τον τρόπο που τον/την πλησιάζει ένα άγνωστο άτομο. Ποιος θα ήθελε άλλωστε να τον ακουμπάνε άγνωστοι άνθρωποι στον δρόμο; Παρομοίως και οι σκύλοι νιώθουν το ίδιο, όταν τους πλησιάζουν άγνωστοι άνθρωποι ή τους πλησιάζουν επιθετικά άνθρωποι που μπορεί και να τους γνωρίζουν. Ζητήστε από τους/τις μαθητές/-τριες να πουν αν γνωρίζουν ή μπορούν να σκεφτούν σωστούς και λανθασμένους τρόπους προσέγγισης ενός σκύλου. Οι περισσότεροι άνθρωποι δε γνωρίζουν πώς να πλησιάσουν έναν σκύλο και κάνουν κάποια λάθη και μερικά από αυτά, αλλά και σωστές συμπεριφορές, παρουσιάζονται στις εικόνες παρακάτω. Στα κουτάκια δίπλα στις φωτογραφίες μπορούν να γράψουν οι μαθητές/-τριες **Σ** αν είναι σωστή η συμπεριφορά και **Λ** αν πιστεύουν πως είναι λάθος.

Denezaki

Denezaki

Σε αυτό το εργαστήριο στόχος είναι να μάθουν οι μαθητές/-τριες όλους τους σωστούς τρόπους προσέγγισης ενός σκύλου που βλέπουν για πρώτη φορά, ώστε να τον κάνουν να νιώσει χαρούμενος και ασφαλής μαζί τους.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Οι σκύλοι δείχνουν με το σώμα τους τα συναισθήματά τους»

Μπορείτε να μοιράσετε το **Φύλλο Εργασίας 5** στους/στις μαθητές/-τριες. Είναι ένας τρόπος να μάθουν για τις στάσεις σώματος των σκύλων, ώστε να ξεκινήσουν να αναπτύσσουν σχέσεις αγάπης και κατανόησης μαζί τους.

(Λύσεις

1. Φοβάται πολύ 2. Χασμουριέται 3. Γλείφει το πρόσωπό του 4. Στρέφει το κεφάλι του μακριά
5. Είναι σε εγρήγορση 6. Κουνάει το σώμα του 7. Μυρίζει το έδαφος 8. Ξύνει το σώμα του
9. Είναι χαρούμενος και χαλαρός 10. Σας προσκαλεί να παίξετε 11. Δείχνει τα δόντια του, είναι επιθετικός.

9, 10: Ζωγραφίστε ένα χαρούμενο πρόσωπο, γιατί τα σκυλιά αισθάνονται χαρούμενα και ασφαλή!

1, 5, 11: Ζωγραφίστε ένα λυπημένο πρόσωπο, επειδή τα σκυλιά νιώθουν φόβο και ανασφάλεια και δεν πρέπει να τα πλησιάζετε σε καμία περίπτωση!

2, 3, 4, 6, 7, 8: Ζωγραφίστε ένα λυπημένο πρόσωπο, επειδή είναι αγχωμένοι και δεν αισθάνονται άνετα και ασφαλείς!).

Γίνεται επεξήγηση, με απλά λόγια, στους/στις μαθητές/-τριες τι σημαίνει η κάθε στάση σώματος σκύλου, τονίζοντας ότι μια ουρά που κουνιέται δεν σημαίνει απαραίτητα χαρά ή όταν ο σκύλος σηκώνει την τρίχα του δεν πρέπει να τον πλησιάζουμε. Αυτό που τονίζεται εδώ είναι ότι ποτέ δεν χαϊδεύουμε έναν σκύλο με το πόδι είτε είναι ξαπλωμένος ανάσκελα είτε όχι. Όλα τα παραπάνω γίνονται με απλά και κατανοητά λόγια και σε καμία περίπτωση τρομάζοντας τους/τις μαθητές να σκεφθούν ότι μπορεί να δαγκωθούν από έναν σκύλο.

Χρήσιμες προτάσεις:

Καλές συμπεριφορές απέναντι στους σκύλους: τους πηγαίνουμε στον κτηνίατρο, τους βγάζουμε βόλτα φορώντας σαμαράκι για να μην πνιγούν, παίζουμε προσεκτικά μαζί τους, τους χτενίζουμε προσεκτικά και ήρεμα, τους αγκαλιάζουμε απαλά φροντίζοντας να νιώθουν άνετα κάθε φορά.

Άσχημες συμπεριφορές προς τους σκύλους: τραβάμε την ουρά ή τα αυτιά τους, σκαρφαλώνουμε πάνω τους, παίρνουμε φαγητό είτε από το στόμα τους είτε από το πιάτο τους, τους ενοχλούμε ενώ κοιμούνται, τρέχουμε εναντίον τους.

Απευθύνονται στους/στις μαθητές/-τριες οι ακόλουθες ερωτήσεις προκειμένου να προβληματιστούν:

-Γιατί νομίζετε ότι ένας σκύλος ενοχλείται, όταν τον πλησιάζουμε ξαφνικά ενώ κοιμάται; (Απάντηση: Επειδή υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να φοβηθεί).

-Νομίζετε ότι σε όλους τους σκύλους αρέσει να τους χαϊδεύουν; Γιατί πιστεύετε ότι οι άνθρωποι επιμένουν να χαϊδεύουν τους σκύλους τους, ακόμη και αν οι σκύλοι δείχνουν τη δυσαρέσκειά τους με τη στάση του σώματός τους; (Απάντηση: Όχι, δεν αρέσει σε όλους τους σκύλους να τους χαϊδεύουν. Επειδή οι άνθρωποι νομίζουν ότι είναι κάτι που σίγουρα αρέσει στους σκύλους, δεν καταλαβαίνουν όταν οι σκύλοι δείχνουν με το σώμα τους ή με τις κινήσεις του προσώπου τους ότι δεν αισθάνονται άνετα. Οι άνθρωποι επίσης χαϊδεύουν τους σκύλους τους, επειδή αυτό τους κάνει να αισθάνονται οι ίδιοι καλύτερα και πιο ήρεμοι, ειδικά αν είναι στεναχωρημένοι ή αναστατωμένοι).

-Ποιες νομίζετε ότι είναι οι τρεις περιπτώσεις στις οποίες ένας σκύλος μπορεί να μας δαγκώσει; (Απάντηση: Ο σκύλος μπορεί να μας δαγκώσει: 1. Αν τρέξουμε κατά πάνω του με φόρα 2. Αν αρπάξουμε κάτι που κρατάει στο στόμα του ή το φαγητό του 3. Αν τον χαϊδέψουμε με έντονο και ενοχλητικό τρόπο).

Χρόνος υλοποίησης: 20 λεπτά

Δραστηριότητα 3

«Άνθρωποι και σκύλοι»

Οι μαθητές/-τριες χωρίζονται σε δύο ομάδες και ενημερώνονται ότι η μία ομάδα είναι οι «σκύλοι» και η άλλη ομάδα είναι οι «άνθρωποι». Επιλέγεται ένας/μία μαθητής/-τρια ως «σκύλος» και έναν/μία μαθητή/-τρια ως «άνθρωπο». Ζητήστε από τον «άνθρωπο» μαθητή/-τρια να επιδείξει με κινήσεις ή λόγια μια «καλή συμπεριφορά» προς έναν σκύλο και μια «κακή συμπεριφορά» προς έναν σκύλο χωρίς να λέει ποια συμπεριφορά εφαρμόζει κάθε φορά. Ζητείται από τους/τις υπόλοιπους/-ες μαθητές/-τριες να βρουν ποια ήταν η καλή και ποια η κακή συμπεριφορά και στη συνέχεια να πουν ποιες θεωρούν «καλές» ή «κακές» συμπεριφορές προς τους σκύλους. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να επιστρέψει στην κύρια δραστηριότητα για να δει εκεί τις καλές και τις κακές συμπεριφορές.

Για να γίνει η διαδικασία πιο βιωματική και κατανοητή, μπορεί ο/η εκπαιδευτικός να έχει φέρει πολ με φαγητό και νερό για σκύλους, νερό, λίγη τροφή για σκύλους, σαμαράκι, λουρί, σακούλες για περιττώματα, κρεβάτι για σκύλους.

Σε αυτό το σημείο μοιράζεται το **Φύλλο Εργασίας 6** και ζητείται από τους/τις μαθητές/-τριες να γράψουν και εκείνοι/ες τις σκέψεις των σκύλων στα συννεφάκια.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 20 λεπτά

Δραστηριότητα 4

«Συνέντευξη από ένα ακηδεμόνευτο ζώο»

Τεχνική δράματος: Ανακριτική καρέκλα.

Ο/Η εκπαιδευτικός μπαίνει στο ρόλο των παρατημένων ζώων και κάθεται σε μία καρέκλα κρατώντας ένα φάκελο. Οι μαθητές/-τριες, σε ρόλο δημοσιογράφων, παίρνουν λίγο χρόνο για να σκεφτούν και να γράψουν κάποιες ερωτήσεις που θα μπορούσαν να κάνουν στα παρατημένα ζώα σχετικά με την προέλευσή τους, τη ζωή τους, το περιεχόμενο του μυστικού γράμματος, για το τι ψάχνουν και τι ζητούν να βρουν, αν γνωρίζουν το παλάτι κι αν έχουν ζήσει εκεί, τι σκέφτονται για το μέλλον Ο/Η εκπαιδευτικός θα δώσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Ακολουθεί αναστοχαστική συζήτηση με τους/τις μαθητές/-τριες σχετικά με όλα όσα ειπώθηκαν στη συνέντευξη, αλλά και το για το τι θα μπορούσε να γίνει για να μην υπάρχει κανένα παρατημένο ζώο στο δρόμο.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

Εναλλακτική δραστηριότητα

Οι μαθητές/-τριες κάθονται σε δύο σειρές ο/η ένας/μία απέναντι στον/στην άλλον/-η και δένουν μαντίλια στο κεφάλι τους. Στη συνέχεια, κάθε μαθητής/-τρια γράφει πάνω σε μια ετικέτα τη λέξη «ακηδεμόνευτος σκύλος στο δρόμο» «ακηδεμόνευτος σκύλος σε καταφύγιο» ή «ευτυχισμένος σκύλος δεσποζόμενος» «δυστυχισμένος σκύλος δεσποζόμενος» και την κολλάει στο μέτωπο πάνω στο μαντήλι προσέχοντας μη τον/την δει ο μαθητής/-τρια το τι ζωγραφίζει. Όταν γράψουν όλοι/-ες, κάθονται σε κύκλο και με κλήρο κάνει ο/η ένας/μία μαθητής/-τρια στον/-ην άλλο/-η μέχρι 5 ερωτήσεις των οποίων οι απαντήσεις δίνονται με ναι ή όχι. Κάθε μαθητής/-τρια με ετικέτα προσπαθεί να βρει τι είναι! Μέσα από τις ερωτήσεις γίνεται προσπάθεια να διερευνηθεί αν τα παιδιά έχουν κατανοήσει απόλυτα τη διαφορά στο να ζει ένα ζώο σε δρόμο ή στο σπίτι.

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 4

«Γίνε συγγραφέας και εικονογράφος και εσύ!»

Δραστηριότητα 1

«Ιστορίες σκύλων με χρώματα και φαντασία»

Στο εργαστήριο αυτό οι μαθητές/-τριες βλέπουν τις παρακάτω εικόνες οι οποίες, όλες μαζί, δημιουργούν μια ιστορία! Έμπνευσή αποτελούν εδώ οι Παραμυθοκάρτες που έχει δημιουργήσει η εικονογράφος και επιστημονική συνεργάτιδα του φορέα Λιάνα Δενεζάκη. Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές/-τριες αναπτύσσουν τον αφηγηματικό λόγο πλάθοντας δικές τους ιστορίες, ενώ καλλιεργούν τη φαντασία και την έκφραση μέσα από μια ψυχαγωγική και παιγνιώδη διαδικασία. Με μια αρχική μικρή βοήθεια και παρότρυνση από τον/την εκπαιδευτικό, οι μαθητές/-τριες καλούνται να περάσουν από την απλή περιγραφή και το «τι βλέπω», στην ανάπτυξη χαρακτήρων και καταστάσεων, με ερωτήσεις όπως «Πώς λένε τον/την ήρωα/-ίδα; Πού μένει; Τι ονειρεύεται; Τι συνήθειες έχει; Συναντά κάποιο εμπόδιο;». Οι μαθητές/-τριες καλούνται έτσι να «πλάσουν» έναν χαρακτήρα «διαβάζοντας» μια εικόνα. Στη συνέχεια, θα πλάσουν και άλλους χαρακτήρες, τόπους, πλοκή και θα φτάσουν στο τέλος της ιστορίας που θέλουν και έχουν φανταστεί. Το ζητούμενο είναι οι μαθητές/-τριες να μην μένουν στην απλή περιγραφή αυτού που βλέπουν σε κάθε εικόνα.

Σε δεύτερη φάση και με τη βοήθειά του/της εκπαιδευτικού, οι μαθητές/-τριες μπορούν να αφηγηθούν την ιστορία τους κοσμώντας την με διαλόγους, περιγραφές, σκέψεις, συναισθήματα και άλλα ή να μάθουν και τα ίδια να εικονογραφούν πρώτα τις ιστορίες τους και έπειτα να τις αφηγούνται!

Οι μαθητές/-τριες βλέπουν τις παρακάτω εικόνες, τους ζητείται να τις βάλουν στη σειρά, όπως θεωρούν ότι πρέπει να μπου, και να δημιουργήσουν μια ιστορία. Μπορούν επίσης να βρουν έναν/μία ήρωα/-ίδα, έναν τόπο, έναν σκοπό, έναν βοηθό, ένα εμπόδιο, ένα μαγικό αντικείμενο και φυσικά το δικό τους μοναδικό τέλος της ιστορίας που έχουν δημιουργήσει!

Ζητείται από τους μαθητές/-τριες τους να πουν ποια στοιχεία περιλαμβάνει ένα παραμύθι με βάση αυτά που έχουν διαβάσει και οι απαντήσεις τους γράφονται στον πίνακα της τάξης. Ανάλογα με τις απαντήσεις των μαθητών/-τριών, παρουσιάζονται τα επτά στοιχεία των παραμυθιών (ήρωας, τοποθεσία, στόχος, εμπόδιο, σύμμαχος, μαγικό αντικείμενο, τέλος) σύμφωνα με τον Ρώσο μελετητή Vladimir Propp. Ο/η εκπαιδευτικός επεξηγεί τη λειτουργία τους και μπορεί να δώσει ένα παράδειγμα της δικής του/της φανταστικής ιστορίας στην οποία χρησιμοποιούνται τα παραπάνω στοιχεία με αυτή τη σειρά.

Ζητείται από κάθε ομάδα να δημιουργήσει μια διαφορετική ιστορία αντιστοιχίζοντας τις 7 κάρτες με τα επτά στοιχεία των παραμυθιών που έμαθαν νωρίτερα, με συγκεκριμένη σειρά (Ηρωας-πρώτη κάρτα, Τόπος-δεύτερη κάρτα, Σκοπός-τρίτη κάρτα, Εμπόδιο-τέταρτη κάρτα, Σύμμαχος-πέμπτη κάρτα, Μαγικό αντικείμενο-έκτη κάρτα, Τέλος-έβδομη κάρτα). Τα στοιχεία γράφονται εκ των προτέρων στον πίνακα και οι μαθητές/-τριες τα συμβουλεύονται. Οι μαθητές/-τριες είτε μπορούν να γράψουν την ιστορία, είτε να την αφηγηθούν προφορικά. Επίσης, μπορούν να

ζωγραφίσουν μια σκηνή από την ιστορία και να αφηγηθούν τη σκηνή που ζωγράρισαν.

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Οι σκύλοι ψάχνουν να βρουν το σπίτι τους»

Έρθε η ώρα να γίνουν οι μαθητές και οι μαθήτριες συγγραφείς, να μπουν στη θέση ενός ζώου και να γράψουν για τη ζωή του! Παρουσιάζεται στους/στις μαθητές/-τριες η παρακάτω εικόνα και η ιστορία γράφεται σε πρώτο πρόσωπο σαν να είναι οι ίδιοι/-ες τα ζώα που έχασαν τον δρόμο για το σπίτι τους, έτσι ώστε να νιώσουν τα συναισθήματά τους. Αν κάποιος μαθητής/-τρια δυσκολεύεται να γράψει, μπορεί να ζωγραφίσει το τι νιώθει! Πολλές φορές μέσα από τις εικόνες μπορεί κάποιος/-α να εκφραστεί καλύτερα! Σε αυτό το σημείο μπορεί να αναφερθεί στους/στις μαθητές/-τριες πως πλέον οι άνθρωποι δυστυχώς παρατάνε και άλλα ζώα στους δρόμους εκτός από σκύλους και γάτες π.χ. κουνέλια ή πτηνά σε κλουβιά ή εξωτικά είδη κ.τ.λ. και πως λόγω των πυρκαγιών που έχουν συμβεί στη χώρα μας, πάρα πολλά ζώα είτε έχασαν τη ζωή τους είτε ψάχνουν οπουδήποτε για φαγητό και νερό.

Χρόνος υλοποίησης της δραστηριότητας: 25 λεπτά

Δραστηριότητα 3

«Χαρούμενοι σκύλοι με οικογένεια!»

Στη δραστηριότητα αυτή δίνεται στους μαθητές/-τριες το παρακάτω **φύλλο εργασίας** και ζητείται να ζωγραφίσουν χαρούμενους σκύλους που μόλις υιοθετήθηκαν!

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 20 λεπτά

Σε όλους τους σκύλους αξίζει
ένα παντοτινό σπίτι! Θα
ήθελες να ζωγραφίσεις
εικόνες χαρούμενων σκύλων
που μόλις υιοδετήθηκαν;

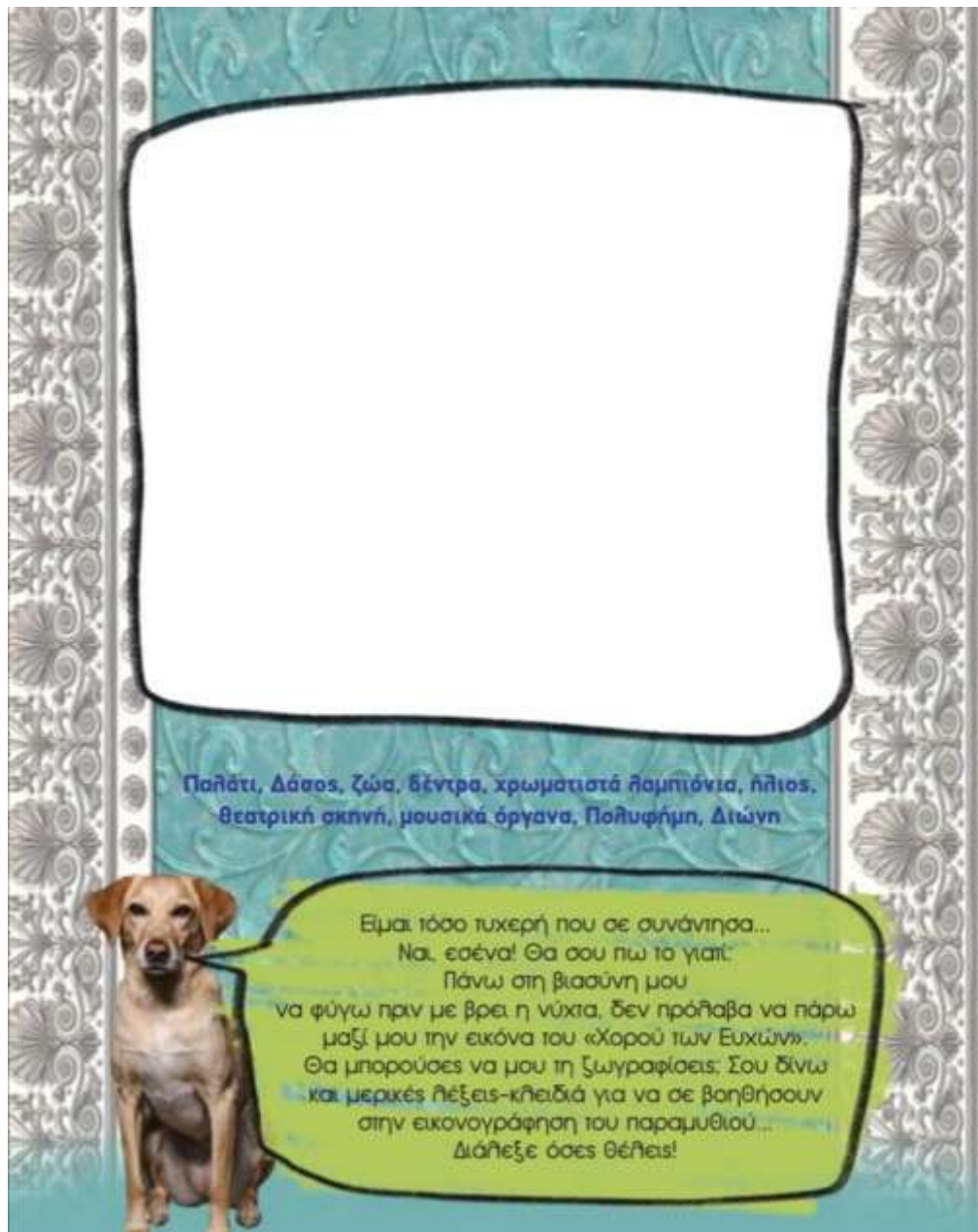
Εναλλακτικές δραστηριότητες

Δραστηριότητα 1

«Ο Χορός των Ευχών»

Σε αυτή τη δραστηριότητα οι μαθητές/-τριες γίνονται εικονογράφοι! Ένας/μία εικονογράφος κρατά τις σημειώσεις ενός/μίας συγγραφέα/-έως, πολλές φορές βρίσκει λέξεις κλειδιά και ξεκινά να δίνει εικόνα στις λέξεις! Κάπως έτσι μπορούν να κάνουν και εδώ οι μαθητές/-τριες με το παρακάτω *φύλλο εργασίας*.

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Γίνε εικονογράφος και εσύ!»

Έρθε η στιγμή οι μαθητές/-τριες να γίνουν εικονογράφοι! Κάθε εικονογράφος παίρνει τις σημειώσεις ή ολόκληρο το παραμύθι από έναν/μία συγγραφέα και προσπαθεί να αποτυπώσει με τον καλύτερο τρόπο όλα όσα γράφει ο/η συγγραφέας, να κάνει δηλαδή εικόνες τις λέξεις! Σε αυτή τη δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός διαβάξει το παρακάτω

παραμύθι στους/στις μαθητές/-τριες και στη συνέχεια ζητάει να ζωγραφίσουν ευτυχισμένα ζώα που ζουν ελεύθερα και χορεύουν σε έναν μεγάλο χορό σε ένα Παλάτι, στη «Μεγάλη Γιορτή»!

«Μια φορά κι έναν καιρό ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα ζούσαν στο Παλάτι των Ονείρων. Σε αυτή την πολιτεία τα ζώα ήταν ελεύθερα και ξέγνοιαστα κι οι άνθρωποι ήταν όλοι γελαστοί και αισιόδοξοι.

Όμως τα πάντα άλλαξαν μια μέρα...

Το βασιλικό ζεύγος αποφάσισε ότι τα ζώα είναι χρήσιμα μόνο για να υπηρετούν το κέρδος και πως δεν έχουν συναισθήματα. Αυτό ήταν ένα τεράστιο κι απαίσιο ψέμα! Μερικοί άνθρωποι φώναξαν πως δεν τους αρέσει αυτό που ακούνε, μα οδηγήθηκαν αμέσως σε μπουντρούμια για να μην ξαναμιλήσουν. Οι υπόλοιποι κάτοικοι φοβήθηκαν να πούνε κάτι κι απλώς έσκυψαν θλιμμένοι το κεφάλι τους.

Το ίδιο βράδυ οι στρατιώτες κυνήγησαν και αλυσόδεσαν όσα ζώα κατάφεραν να πιάσουν. Κάποια ζωάκια ξέφυγαν, μα ήταν πολλά όσα πιάστηκαν αιχμάλωτα... Ύστερα έκλεισαν τις πύλες του παλατιού για να μην μπορεί κανείς ούτε να βγει ούτε να μπει. Κι από τότε βασίλευε μονάχα η δυστυχία εκεί.

Όσπου μια νύχτα οι δυνατοί χτύποι απ' το τεράστιο ρολόι του παλατιού ξύπνησαν τα ζώα και τους ανθρώπους. Κάτι παράξενο συνέβαινε κι ήθελαν όλοι πολύ να το ανακαλύψουν...

Λίγο πιο πέρα, στο Δάσος των Ευχών, μια γέριχη σκυλίτσα ένωσε μια απερίγραπτη χαρά να την τυλίγει.

Τ' όνομά της ήταν Πολυφήμη και ήταν σοφή κι υπομονετική.

Κάλεσε όλα τα ζώα του δάσους σε μυστικό συμβούλιο για να τους πει πως είχε φτάσει η μεγάλη τους στιγμή!

Μα, πριν προλάβει να μιλήσει, ακούστηκαν δυο τσαλαπετεινοί:

«Γύρισε! Γύρισε η Διώνη».

«Και δεν είναι μόνη...» παρατήρησε ένα ελαφάκι. «Ήρθε με παρέα!»

«Ποια γύρισε;» απόρησε ένας σκαντζόχοιρος, που δεν άκουγε καλά.

«Η ατρόμητη Διώνη... Της Πολυφήμης η εγγονή!» εξήγησε μια κουκουβάγια. «Αυτή θα ελευθερώσει όλους τους φίλους μας που βρίσκονται φυλακισμένοι στο παλάτι».

«Ποιοι τους κρατούν σε φυλακή;» χασμουρήθηκε ένα αλεπουδάκι.

«Ξύπνα! Το 'χουμε ξαναπεί... Ο βασιλιάς και η βασίλισσα», ψιθύρισε μια σαύρα.

«Έχουν κλείσει όλα τα ζώα μέσα σε κλουβιά. Κι απόψε κλείδωσαν όλους τους κατοίκους μες στα σπίτια τους, ώστε να μην μπορεί κανείς να φύγει», είπε ένας κότσυφας.

Τότε την είδαν όλοι!

Η Διώνη ήταν εκεί, ανάμεσά τους. Είχε γυρίσει αποφασισμένη να πάρει μαζί της όλα τα ζώα για να επιστρέψουν στο Παλάτι των Ονείρων, που είχε μετατραπεί σε τόπο δυστυχίας, μα άλλοτε ήταν και δικό τους... Ήταν το σπίτι τους, όπου ζούσανε αρμονικά με όλους τους ανθρώπους. Και εκείνη τη στιγμή ξεκίνησε η Μεγάλη Γιορτή...»

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 5

«Τα όνειρα ενός παρατημένου σκύλου»

Δραστηριότητα 1

«Τα όνειρα είναι για όλους!»

Μοιράζεται στους/στις μαθητές/-τριες το παρακάτω **φύλλο εργασίας** και ζητείται να μπουνε στη θέση ενός άστεγου σκύλου και να νιώσουν τα συναισθήματα που νιώθει και εκείνος, όταν ζει στον δρόμο ή σε ένα κλουβί καταφυγίου. Οι μαθητές/-τριες ενημερώνονται πως όλοι/-ες έχουν δικαίωμα να ονειρεύονται και επομένως και οι σκύλοι! Οι μαθητές/-τριες μπορούν να γράψουν μια ιστορία σαν να είναι σκύλοι που ζούνε στον δρόμο μα ονειρεύονται! Ποιο θα ήταν ένα από τα όνειρά του;!

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

«Χθες κοιμήθηκα τόσο βαριά, που είδα το πιο όμορφο και ζωντανό όνειρο της ζωής μου. Πεντακάθαρος και χορτάτος, κοιμόμουν ήρεμος και ευτυχισμένος σε ένα σπίτι κοντά στη θάλασσα, έχοντας γύρω μου φαγητά που μοσχομύριζαν και πάρα πολλά παιχνίδια για να παίζω...»

Εγώ στη θέση σας θα έβαζα
ως τίτλο στην ιστορία
«Τα όνειρα ενός παρατημένου ζώου»
και θα έγραφα γι' αυτά.

Τα όνειρα ενός
παρατημένου ζώου

Δραστηριότητα 2

«Πάντα υπάρχει χώρος για ένα θαύμα!»

Μοιράζεται στους/στις μαθητές/-τριες το παρακάτω **φύλλο εργασίας** και ζητείται, αφού αντικαταστήσουν τις εικόνες με λέξεις, να διαβάσουν ξανά την ιστορία και να γράψουν αλλά και να ζωγραφίσουν όλη την ιστορία και τη συνέχεια.

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

Το πρωί με ξύπνησε ο λαμπερός χειμωνιάτικος ☀️ και τα τιτιβίσματα των 🐦 στα 🌳. Ετοιμαστήκαμε γρήγορα, εγώ κράτησα τον 🐶 μας από το 🦿 και μπήκαμε όλοι στο 🚗. Πώς μου αρέσουν οι οικογενειακές εκδρομές!

Για πολλούς, είμαστε μια παράξενη οικογένεια, γιατί ούτε οι γονείς μας ούτε κι εμείς τρώμε 🍎 ή 🐮 ή 🐑, αφού βλέπουμε όλα τα ζώα ως φίλους μας. Ούτε 🐟 τρώμε, γιατί κι αυτά έχουν ψυχή. Μια φορά μια θεία μου μας έφερε για ένα κλουβί, που είχε μέσα ένα κίτρινο 🦜. Μόλις το είδα, αν και ήμουν μόνο τεσσάρων ετών, έβαλα τα κλάματα. Μετά κατάφερα ν' ανοίξω το 🗑️ για να το ελευθερώσω. Η μαμά μου μίλησε στη θεία κι από τότε ούτε εκείνη αγόρασε ξανά κάποιο ζωάκι. Όπως ήνε κι ο 🧑 και η 🧒, η αγάπη δεν αγοράζεται. Αν θέλει κάποιος στη ζωή του ένα ζωάκι, μπορεί να υιοθετήσει ένα από τα εκατομμύρια που βρίσκονται στους δρόμους ή σε καταφύγια.

Περάσαμε από 🏞️, από 🌊, είδαμε πολύ όμορφα 🌳 στην εξοχή, ώπου φτάσαμε στον προορισμό μας. Κι ενώ ήμουν έτοιμος να πάρω τη μικρή αδερφή μου για να παίξουμε 🏈, τρομάξαμε όλοι από το κλάμα ενός 🐶 που έφτανε από μακριά.

Αμέσως αρχίσαμε να ψάχνουμε από πού ακουγόταν. Ευτυχώς που είχαμε μαζί τον σκύλο μας, που 🐾 και 🐾 καλύτερα από εμάς και μας βοήθησε πολύ. Λίγο πιο κάτω βρισκόταν δεμένος με μια σιδερένια 🗑️ ένας πελώριος 🐶. Δίπλα του είχε ένα πολύ βρόμικο 🐾, που μέσα είχε κάτι που έμοιαζε με νερό. Μόλις μας είδε, άρχισε να κλαίει με θυγμούς, ής και μας ζητούσε να τον βοηθήσουμε να σωθεί.

Θα ήθελες να γράψεις
τη συνέχεια
της ιστορίας;...

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 6

«Η φαντασία ζωγραφίζει σκύλους και άλλα ζώα»

Δραστηριότητα 1

«Η φαντασία μας ταξιδεύει!»

Οι μαθητές/-τριες κάθονται σε κύκλο και με τη δύναμη της φαντασίας του Ροντάρι, η αντιμετώπιση υποθετικών καταστάσεων είναι μια τεχνική απλούστατη που όμως εύκολα μας βάζει στη θέση του άλλου. Οι μαθητές/-τριες χωρίζονται σε ομάδες όπου τους αναθέτουμε από μια «εργασία» με την οδηγία να την παρουσιάσουν όπως επιθυμούν, με παντομίμα, προφορικά ή γραπτά, όπως νιώθει πιο άνετα ο/η καθένας/μία ή οι περισσότεροι/-ες σε μια ομάδα.

-Τι θα συνέβαινε αν μεταμορφωνόσουν σε αδέσποτο σκύλο;

-Τι θα συνέβαινε αν έπαιρνε φωτιά το δάσος και ήσουν ένας από τους αδέσποτους σκύλους που ζούσαν εκεί;

-Αν ένα μαγικό λυχνάρι μπορούσε να σε μεταμορφώσει για λίγες ώρες σε σκύλο, πώς θα ήθελες και πού να είσαι και γιατί;

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 20 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Γράφω με δικά μου λόγια την ιστορία»

Μοιράζεται στους/στις μαθητές/-τριες το παρακάτω **φύλλο εργασίας** και ζητείται να ζωγραφίσουν- εικονογραφήσουν και να γράψουν μία ιστορία όπως εκείνοι/-ες επιθυμούν!

Χρόνος υλοποίησης δραστηριότητας: 25 λεπτά

Τα κλουβιά δεν είναι για τους σκύλους αλλά ούτε και
για τα υπόλοιπα ζώα! Μπορούμε να τους ελευθερώσουμε
όλους! Για αρχή στη φαντασία μας! Τι λες;
Ζωγραφίζουμε ευτυχισμένους σκύλους που μόλις τους
υιοθέτησαν οικογένειες και έφυγαν από τα κλουβιά
τους στα καταφύγια!

Δραστηριότητα 3

«Ζωγραφίζω σκύλους και άλλα ζώα εύκολα με φαντασία!»

Όλοι/-ες μπορούν να μάθουν να ζωγραφίζουν! Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν πως μέσα από απλά σχήματα, γραμμές, αριθμούς μπορούν να μάθουν να ζωγραφίζουν σκύλους αλλά και άλλα ζώα. Μοιράζονται στους μαθητές/-τριες λευκά χαρτιά για να δοκιμάσουν.

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 7

«Κάθε φορά, χρώματα, μουσική, χορός και μια νέα ιστορία!»

Δραστηριότητα 1

«Από μια εικόνα και λίγες λέξεις... μια ολόκληρη ιστορία»

Στη δραστηριότητα αυτή, είτε δίνεται μία εικόνα για όλη την τάξη είτε, ιδανικά, οι μαθητές/-τριες χωρίζονται σε ομάδες και μοιράζονται και οι πέντε εικόνες που δίνονται παρακάτω. Ζητείται στη συνέχεια να τις περιγράψουν και μετά να γράψουν τη δική τους ιστορία. Ενημερώνονται οι μαθητές/-τριες ότι πως μπορούν κάθε φορά να γράψουν διαφορετική ιστορία, αν αλλάξουν τους πρωταγωνιστές, αλλά και το τι κάνουν οι ήρωες της κάθε ιστορίας. Στη φαντασία άλλωστε δεν υπάρχουν όρια!

Πιθανές ερωτήσεις:

- Γιατί αυτή η πόλη είναι γεμάτη απαγορευτικές ταμπέλες; Τι αφορούν οι ταμπέλες;
- Γιατί τα παιδιά χορεύουν γύρω από ένα δέντρο και τι κάνει στην ιστορία αυτός ο σκύλος που περπατάει σε αμαξίδιο; Τι μπορεί να του έχει συμβεί στην ιστορία;
- Τι γιορτάζουν οι τρεις σκύλοι; Θα ήθελες να πεις την ιστορία του καθενός όπως τη φαντάζεσαι;
- Τι μπορεί να συμβαίνει σε αυτό το Παλάτι ανάμεσα στους ανθρώπους και τα ζώα;
- Τι μπορεί να έπαθε το μικρό σκυλάκι όταν συνάντησε έναν δράκο; Ποιος την έσωσε; Πού μπορεί να πήγαν μετά;

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

Δραστηριότητα 2

«Υπάρχουν πολλά ακόμη που μπορείς να μάθεις για τους σκύλους»

Μοιράζεται το παρακάτω **φύλλο εργασίας** στους/στις μαθητές/-τριες και ζητείται να γράψουν στα συννεφάκια τις σκέψεις τους σχετικά με τη ζωή τους, αν είναι αδέσποτοι ή αν ζούνε σε σπίτι.

Χρόνος υλοποίησης: 45 λεπτά

Βοηθητικές προτάσεις

- ✚ Να μη χαρίσεις ποτέ σε κάποιον για δώρο ένα ζώακι, γιατί τα ζώακια δεν είναι δώρα γιορτών. Είναι ζωντανά πλάσματα, που η φροντίδα τους απαιτεί μεγάλη υπευθυνότητα. Επίσης, υπάρχουν εκατομμύρια αδέσποτα ζώακια στους δρόμους και στα καταφύγια και θα σου πρότεινα να υιοθετήσεις και να σώσεις μια ψυχή από κει, και να μην αγοράσεις, αν κάποια στιγμή θέλεις να βάλεις ένα ζώο στη ζωή σου. Άλλωστε, η παντοτινή φιλία δεν αγοράζεται!
- ✚ Κανένα από τα παρατημένα ζώακια που συναντάς στον δρόμο δε θέλει να σου κάνει κακό. Αν ποτέ έρθει καταπάνω σου ένας σκύλος και σου γαβγίσει, θέλω

να ξέρεις πως το κάνει γιατί σε φοβάται πολύ. Μπορεί κάποιος άνθρωπος να τον έχει χτυπήσει στο παρελθόν και να θεωρεί πως οι άνθρωποι είναι απειλητικοί... Αν λοιπόν περπατάς στον δρόμο και σε πλησιάσει τρέχοντας κάποιο αδέσποτο σκυλάκι, θα σε συμβούλευα να σταματήσεις να περπατάς και να παραμείνεις ακίνητος/-η, αφήνοντας προσεκτικά και με ήρεμο τρόπο ό,τι στα χέρια κρατάς. Αν είσαι πάνω σε ποδήλατο, θα ήθελα να σταματήσεις, να κατέβεις προσεκτικά και να μείνεις και πάλι ακίνητος/-η, χωρίς να κοιτάς το αδέσποτο σκυλάκι στα μάτια.

- Οι άνθρωποι είναι τέλειοι γονείς για τους σκύλους αν τους εκπαιδεύουν με αγάπη και υπομονή. Πολύ συχνά οι άνθρωποι «εκπαιδεύουν» σκύλους με απειλές, άγριες φωνές και χτυπήματα. Είναι πολύ άσχημο αυτό! Όλοι κάνουμε λάθη, κανείς όμως δεν αξίζει τέτοια συμπεριφορά... Όλα τα ζώα νιώθουν όπως οι άνθρωποι. Έχουν συναισθήματα, γι' αυτό και όλοι οφείλουν να τα σέβονται. Οι σκύλοι νιώθουν περισσότερο τον πόνο. Να μη χρησιμοποιείς ποτέ μα ποτέ βία στον σκύλο σου. Οι σκύλοι εκπαιδεύονται ακόμη κι όταν έχουν γεράσει, γιατί παρατηρούν τα πάντα γύρω τους. Ειδικά όταν οι σκύλοι μεγαλώσουν, σε χρειάζονται ακόμα περισσότερο. Να μείνεις δίπλα τους για όλη τους τη ζωή!
- Πολλοί σκύλοι που φορούν περιλαίμιο –αυτό το στενό κολάρο στον λαιμό– τραβούν το λουρί και κοντεύουν να πνιγούν! Το ιδανικό είναι να φοράς στον σκύλο σου σαμαράκι, που δένει στο σώμα του. Ναι, αυτό που μοιάζει με γιλεκάκι.
- Όλοι μπορούμε να βοηθήσουμε τα παρατημένα ζωάκια. Τι θα έλεγες να πείσεις δασκάλους, συμμαθητές, συγγενείς και φίλους σου να συγκεντρώσετε τροφές για να τις δωρίσετε σε ένα καταφύγιο ζώων; Έτσι, θα στηρίξετε τα ζωάκια αυτά, μέχρι να βρεθεί ένα κατάλληλο σπίτι για το καθένα.
- Να μην αδιαφορήσεις ποτέ στη ζωή σου αν δεις κάποιο ζωάκι να υποφέρει από κάποιον άνθρωπο που το χτυπάει ή το βασανίζει. Κανείς δε θα ήθελε να είναι στη θέση του και να τον προσπερνούν... Αν ενώσουμε τις φωνές μας, μπορούμε να τα σώσουμε όλα!
- Ν' αγαπάς όλα τα ζωάκια. Δεν είναι μόνο οι σκύλοι και οι γάτες που περνούν δύσκολα στους δρόμους και στα κλουβιά. Είναι πάρα πολλά τα ζώα που νιώθουν πόνο γιατί οι άνθρωποι δεν τους συμπεριφέρονται σωστά. Αν με τη βοήθεια του δασκάλου σου και των γονιών σου, αναζητήσεις πληροφορίες για τα γουρουνάκια και τα αρνάκια, για παράδειγμα, θα διαπιστώσεις πόσο έξυπνα είναι! Θα θέλεις να γίνουν κολλητοί σου! Πού να μάθεις και για το χταπόδι... Πανέξυπνο σου λέω!

***Επέκταση του εκπαιδευτικού προγράμματος (επισυνάπτεται)

Όλα τα παραπάνω θα μπορούσαν να καταλήξουν σε μια θεατρική παράσταση (επισυνάπτεται) όπου οι στολές των μαθητών/-τριών μπορούν να γίνουν από ανακυκλώσιμα υλικά, από υλικά της φύσης όπως επίσης και τα σκηνικά κτλ.

Σκοπός της θεατρικής παράστασης μπορεί να είναι και η δημιουργία ενός βίντεο, στο οποίο θα βοηθήσουν και οι εκπαιδευτικοί της πληροφορικής του σχολείου ή η ηχογράφηση ενός τραγουδιού που μπορεί να παισιωθεί με φωτογραφίες από όλη τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος, ως ένα όμορφο ενθύμιο των όσων έγιναν μέσα στη σχολική χρονιά.

